

Streik on välja toonud uue poliitilise sündroomi

Vallo Volke – Eesti Arstide Liidu eestseisus

Jälgides poliitikute reaktsiooni arstide ja õdede streigile, valdab mind aina sügavam hämmastus. Riiki juhtival erakonnal on pikaks veninud võimuloleku jooksul välja kujunenud täiesti uus sündroom, mida võiks nimetada täieliku paksunahalisuse (*pachyderma totalis*) sündroomiks. Millegi muuga ei suuda küll seletada seda ülbust ja rumalust, millega valitsus on arstide ja õdede muredele vastanud. Uskumatul kombel on valitsus valinud probleemide täieliku eitamise ja kontraproduktiivse infomüra tekitamise tee. Kahjuks ei ole mõistetud, et arstiabi aastatepikkune alarahastamine on viinud olukorrani, kus valitsusel on valida kiire ja valusa otsuse (kohene lisaraha leidmine haigekassa funktsioneerimise toetamiseks) ning pika ja piinarikka variandi vahel (osutatava arstiabi mahu järsk vähenemine paljude arstide ja õdede lahkumise tõttu).

Liberaalsele erakonnale peaks ju olema arusaadav, kuidas vaba turg toimib. Just vaba turu nähtamatu käsi on see, mis arste Eestist välja viib. Ajude väljavoolu põhjused jaotatakse 2 rühma: tõuketegurid, mis sunnivad emamaad jätma, ja tõmbetegurid, mis meelitavad jääma uuele kodumaale. Eesti olukorda vaadates on selgelt ülekaalus tõuketegurid, mida iseloomustavad liigne töökoormus ja ka meie ühiskonna taustsüsteemis töö vastutusrikkusele mittevastav palk. Just seetõttu ei pea paika valitsuse jutt sellest, kuidas me ei suuda Soome palka pakkuda ja seetõttu piisab kolmeprotsendist palgatõusust. Lahkumise peatamiseks ei ole vaja Soome palka. Küll aga läheb märgatavalt kallimaks variant, kus arste tuleb hakata Skandinaavia maadest Eestisse tagasi ostma.

Valitsusele kuluks ära ka väike loogikakoolitus. Õpetajate palka ei saa valitsus tõsta, kuna väidetavalt me investeerime

haridusse enam kui teised Euroopa riigid. Arstiabisse panustame Euroopas kõige vähem, aga valitsus ei saa ikka palka tõsta. Tegelik põhjus on muidugi väärtuste puudumine siinses valitsemise mehhanismis. Näib, et meie riiki valitsetakse Exceli tabeli alusel, kuid see veerg tabelis, kus olid kirjas meie riigi eesmärgid, väärtused ja pealisülesanded, on Andrus Ansipi arvutis kaduma läinud. Siinkohal on mul heameel öelda, et meie arstide ja õdede väärtushinnangud on paigas ja ollakse võimelised välja astuma selleks, et meie inimesed saaksid arstiabi ka mõne aasta pärast.

Arstide liit ei ole olnud aktiivne lisaraha allikate väljapakkujana ja reklaamijana. Sellel on väga lihtne põhjus. **Esiteks** on siin tegemist poliitikute tööga. Arstid ja õded on oma tööga küllaltki hästi hakkama saanud ning poliitikutelt oodatakse võrreldavaid saavutusi. **Teiseks** on need ettepanekud kõik juba teinud meie sõbrad Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioonist ning Maaailma Terviseorganisatsioonist. **Kolmandaks** on siin tegemist poliitiliste valikutega, kus igale ettepanekule järgneb süüdistus poliitikasse sekkumises ja valedes poliitilistes eelistustes. Kui vaadata praeguse valitsuse tegevust ja võimet neile esitatud ettepanekuid arutada, siis võime nimetada seda ei-ole-võimalik-valitsuseks. Just nii võetakse vastu ükskõik millised ettepanekud. Kui küsimus on lisaraha leidmises mõne ala arendamiseks, siis raha ei ole. Kui tuleb ettepanek tulusid leida, siis ka see välistatakse kiirelt.

Mis puudutab paksunahalisuse sündroomi, siis sellele on loodetavasti ravi olemas. Eks järgmistel valimistel ole valijail veel värskest meeles, millise partei tegevuse tõttu on tavainimesed jäetud ilma õigeaegse arstiabita.

vallo.volke@kliinikum.ee

Dr Vallo Volke